

FINANCIERING VOOR ONTWIKKELING

11.11.11

VECHT MEE TEGEN ONRECHT

Ontwikkelingssamenwerking is nodig. Maar ze kan de strijd tegen armoede, ongelijkheden en de ambitie om duurzame ontwikkeling mogelijk te maken, niet in haar eentje voeren. Ook vele andere beleidsdomeinen dragen een verantwoordelijkheid. Ook op financieel vlak trekt de officiële ontwikkelingssamenwerking (ODA) het niet alleen. Andere internationaal herverdelende geldstromen zijn belangrijk en worden dat steeds meer: klimaatfinanciering, *domestic resources mobilisation*, *aid for trade*, *remittances* en private geldstromen. Hun potentieel voor duurzame ontwikkeling verdient aandacht. Zonder het belang van ODA uit het oog te verliezen. Want efficiënte ODA is vrij stabiel en voorspelbaar en heeft een specifiek doel: de aanpak van armoede en ongelijkheid.

1/ OFFICIËLE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Wat is het?

Official Development Aid, officiële ontwikkelingssamenwerking, wat donorlanden jaarlijks besteden aan ontwikkelingssamenwerking uitgedrukt in percentage van het bni (bruto nationaal inkomen) van een land.

Waarvoor dient het?

Voor de strijd tegen internationale armoede en ongelijkheid. Het is een vorm van internationale solidariteit, maar die volledig afhangt van de good will van rijke landen

Wat is er beloofd?

Sinds 1970, vijftig jaar geleden, beloofden donoren binnen de VN om 0,7% van hun bni aan ontwikkelingssamenwerking te geven. Het principe staat sinds 2013 ook verankerd in de Belgische wetgeving.

Waar staat de teller vandaag?

Wereldwijd : 0,3%, Europa : 0,47%, België : 0,42%

Wie haalt 0,7%?

Denemarken, Luxemburg, Noorwegen, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

De gevraagde 2500 miljard dollar van UNCTAD, de VN-conferentie inzake handel en ontwikkeling, voor de komende 2 jaar om landen op snelheid te houden om de SDG's te behalen in 2030 gezien COVID-19, is het bedrag dat ontwikkelingslanden de afgelopen tien jaar hadden ontvangen, als de donoren hun doelstelling van 0,7% hadden gehaald.

Wat zijn de verwachtingen voor de nabije toekomst?

De economische recessie door COVID-19 in de donorlanden kan het niveau van de officiële ontwikkelingssamenwerking sterk doen dalen, vooral als de donoren het aandeel van het nationale inkomen dat aan ontwikkelingssamenwerking wordt besteed, verminderen.

Wat verwachten we van België?

- Voorzie op korte termijn bijkomende nieuwe middelen voor ontwikkelingssamenwerking, ook voor de structurele samenwerking. Dit betekent een stijging in absolute cijfers.
- Teken een bindend groeipad uit voor een ODA-budget, het officiële budget voor ontwikkelingssamenwerking, van 0,7% van het bni, ten laatste te behalen tegen 2024.

En mochten we dromen?

Dan moeten we voorbij de noord-zuid gedachte, voorbij de afhankelijkheid van goodwill van rijke landen, naar een verplichte bijdrage voor iedereen die een echt internationaal herverdelingsmechanisme garandeert zoals we dat op nationaal en regionaal vlak ook kennen.

2/ KLIMAATFINANCIERING

Wat is het?

Internationale financiering van historische vervuilers (lijst van landen vastgelegd onder het VN-Klimaatverdrag) aan ontwikkelingslanden, met twee doelstellingen: koolstofarme ontwikkeling en aanpassing aan de gevolgen van de klimaatcrisis.

Wat is de meerwaarde?

De klimaatcrisis vormt een bijkomende uitdaging voor heel wat landen die op vlak van de strijd tegen armoede en ongelijkheid ook nog grote stappen te zetten hebben. Extra financiering gericht op de aanpak van de klimaatcrisis is nodig om aan specifieke noden tegemoet te komen en te garanderen dat inzet op de strijd tegen de klimaatcrisis niet ten koste gaat van andere uitdagingen. Belangrijk is het rechtvaardigheidsaspect: dit is geen vorm van solidariteit maar is een internationale afspraak die vertrekt van uit de vaststelling dat de landen die het minst aan de klimaatcrisis hebben bijgedragen, vaak de grootste gevolgen dragen.

Wat is de stand van zaken internationaal?

1992: Rio-verdrag bevat afspraken inzake internationale klimaatfinanciering maar geen becijferd engagement. Eén van die afspraken is dat de financiering 'nieuw en additioneel' zal zijn.

2009: belofte om 100 miljard dollar per jaar te voorzien tegen 2020 en stijging in de aanloop daar naartoe (geen verdeling tussen de landen) + oprichting *Green Climate Fund* (operationeel sinds 2014)

2015: Akkoord van Parijs --> vanaf 2020 is 100 miljard de bodem + er komt een nieuw engagement voor 2025

Wat belooft België en wat is de stand van zaken in België?

Landen kunnen zelf kiezen in welke mate ze bijdragen aan de belofte om 100 miljard dollar per jaar te voorzien. België belooft 50 miljoen euro per jaar tot en met 2020, dit is verdeeld onder de federale regering en de regio's:

- **Federaal:** 25 miljoen
- **Vlaanderen:** 14,5 miljoen
- **Wallonië:** 8,25 miljoen
- **Brussel:** 2,25

Dit is geen stijging en geen eerlijke bijdrage. De belofte komen ze op Belgisch niveau wel na. **In de praktijk rapporteert België iets meer dan dat het belooft**, het bedrag fluctueert maar ligt sinds enkele jaren om en bij de 100 miljoen. Maar van die 100 miljoen is er maar een fractie dat 'nieuw en additioneel' kan genoemd worden.

Voorlopig deed België geen engagement voor post-2020.

Wat zijn de verwachtingen voor de nabije toekomst?

Belangrijk dit jaar: 2020 is de 'deadline' en landen zullen hier dus op afgerekend worden.

Daarnaast startten normaal dit jaar (maar met het uitstel van de klimaatop waarschijnlijk volgend jaar) de discussies over een nieuwe doelstelling in 2025.

Wat verwachten we van België?

België moet op korte termijn een nieuw engagement voor de internationale klimaatfinanciering na 2020 formuleren en daarover een interne verdeling afspreken. Wij berekenden op basis van capaciteit en verantwoordelijkheid, dat een billijke bijdrage aan 100 miljard is dat België minstens 500 miljoen euro moet voorzien. We vragen dus om snel een groeipad uit te tekenen naar 500 miljoen euro toe. In de discussies over de internationale doelstelling 2025 moet België een constructieve rol spelen, niet alleen door een hoog bedrag voorop te stellen maar ook te pleiten voor sub-doelstellingen, transparantie en het garanderen van nieuwe en additionele fondsen.

En mochten we dromen?

Dan beperken we in de eerste plaats de opwarming tot maximaal 1,5 °C, waardoor de gevolgen van de klimaatcrisis minder dramatisch zijn. Daarnaast wordt er niet alleen effectief jaarlijks 100 miljard dollar aan extra financiering voorzien, met voldoende middelen voor aanpassing, maar we werken ook toe naar een nieuwe, hogere doelstelling die beter aansluit bij de echte noden van kwetsbare landen.

11.11.11

VECHT MEE TEGEN ONRECHT

3/ REMITTANCES

Wat is het?

Geldtransfers van migranten naar kennissen en families in de herkomstlanden.

Waarvoor dient het?

Het gaat over private middelen. De ontvangers bepalen al dan niet in overeenstemming met de zenders waaraan ze de bedragen besteden. De praktijk leert dat ongeveer 75% van remittances besteed wordt aan voedselvoorziening, onderwijs, huisvesting en gezondheidszorg. De rest wordt vaak gespaard of geïnvesteerd in kleine ondernemingen.

Wat is er beloofd?

In de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling (de SDG's) spraken de VN-lidstaten af om de kost die bedrijven zoals Western Union en Moneygram aanrekenen voor het verzenden van remittances terug te brengen naar 3%. Zo komt meer geld terecht bij de mensen die de middelen het meest kunnen gebruiken.

Waar staat de teller vandaag?

Op vlak van volume

- *Wereldwijd*: De afgelopen 10 jaar stegen remittances met meer dan 50% om in 2019 een recordbedrag van 554 miljard dollar te bereiken. Daarmee vormen ze de belangrijkste externe financieringsbron voor ontwikkelingslanden.
- *België*: Aangezien de Nationale Bank van België geen specifieke cijfers heeft over het aantal remittances dat verstuurd wordt naar ontwikkelingslanden is het onmogelijk om een correct cijfer te geven. Volgens onderzoek van het HIVA-Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving in samenwerking met 11.11.11 ligt het bedrag in een vork van twee tot vijf miljard euro.

Op vlak van transferkosten

- *Wereldwijd*: 6.8%
- *Sub-Sahara-Afrika*: 9%

Wat zijn de verwachtingen voor de nabije toekomst?

De economische recessie door COVID-19 in de belangrijkste landen van waar remittances verstuurd worden (VS, EU, Golfstaten) zal het aantal remittances sterk verminderen. Volgens schattingen van de Wereldbank zullen remittances een terugval van bijna 20% kennen, tot 445 miljard dollar.

Wat verwachten we van België?

11.11.11 vraagt huidig minister van Ontwikkelingssamenwerking en Financiën Alexander De Croo om dringend de bedrijven uit de sector bij elkaar te brengen en de kosten voor het verzenden van geld zo dicht mogelijk bij nul te brengen tijdens de coronacrisis. Op langere termijn is een plan van aanpak nodig om structureel werk te maken van goedkopere remittances. Meer competitie op de markt, die vandaag nog te zeer gedomineerd wordt door enkele grote spelers, moet daarbij een eerste aandachtspunt zijn.

4/ DUURZAAM SCHULDBEHEER

Wat is het en waarom is het zo belangrijk?

Het lenen van geld is een belangrijk instrument voor overheden om publieke uitgaven te kunnen doen, ook voor ontwikkelingslanden. Echter, een te hoge schuldenlast, kan een belangrijk obstakel vormen voor duurzame groei en leidt in de praktijk tot een daling van de overheidsuitgaven voor publieke diensten¹. Wanneer schulden onhoudbaar worden of illegaal, ondraaglijk of ongeoorloofd zijn, is een schuldherschikking aangewezen.

Wat is de situatie op vlak van de schuldenlast?

- **Wereldwijd:** De schuldenlast steeg de afgelopen jaren wereldwijd onafgebroken en bereikte in 2019 een historisch record ter hoogte van meer dan 255.000 miljard dollar en 320% van het globale bbp².
- **Voor ontwikkelingslanden:** De totale schuld van ontwikkelingslanden (overheids- en private schuld) bereikte eind 2018 een piek van 193% van hun BBP, tegenover 100% in 2008³. Door stagnerende officiële ontwikkelingshulp, lage rentevoeten en de voortdurende zoektocht van investeerders naar meer winstgevendende projecten, vonden ontwikkelingslanden hun weg 'vroegtijdig' naar sterk ondergereguleerde internationale financiële markten⁴. Zo namen de risico's rond schuldopbouw het snelste toe voor de 'armste' economieën. Volgens UNCTAD, de VN-conferentie inzake handel en ontwikkeling, bedragen de uitstaande schuldbetalingen voor 2020 en 2021 voor lage en midden-inkomenslanden tussen 700 en 1000 miljard dollar.

Welke impact had de coronacrisis?

De schulden crisis, die in een aantal landen al jaren sluimert, werd door de economische schok die COVID-19 teweegbracht nog verergerd. Wat er gebeurde vanaf februari 2020, waren dalende inkomsten, een al bestaande hoge schuldenlast en stijgende interesten en kosten voor nieuwe leningen, op het moment dat landen middelen nodig hadden om publieke diensten zoals gezondheidszorg en sociale beschermingsmaatregelen te garanderen.

Hoe reageerden overheden n.a.v. de economische impact van de coronacrisis?

Ondanks de vele oproepen tot schuldverlichting sinds maart 2020, bleven de concrete engagementen voorlopig beperkt. De kredietverlenende landen die lid zijn van de G20 en de Club van Parijs (waarvan België lid is) kondigden de tijdelijke opschorting (moratorium), en dus geen annulering, aan van de bilaterale schuldaflossingen voor 73 landen die als 'armste' landen geclassificeerd staan⁵. Uiteindelijk dekt dit moratorium slechts 14 miljard dollar aan bilaterale schulden⁶. Dit is minder dan 3,5% van de voorziene betalingen voor 2020 van de schuldenlast van lage- en middeninkomenslanden⁷. Echter, de werkelijke annulering van de uitstaande schuld voor 2020 en 2021 (de zogenaamde schuldkwijtschelding) is de enige effectieve oplossing⁸.

Wat verwachten we van België?

België is geen kleine actor in dit debat. Namens een groep landen heeft ons land een zetel van uitvoerend directeur bij het IMF en een zetel van plaatsvervangend uitvoerend directeur bij de Wereldbank. Daarnaast bedraagt de bilaterale schuld aan België van ontwikkelingslanden 282 miljoen euro. België moet daarom

- **een leidende rol spelen met betrekking tot de bilaterale schuld aan België door:**
 - de bilaterale schuldbetalingen aan België voor 2020 en 2021 onmiddellijk en onvoorwaardelijk kwijt te schelden.
 - ondertussen een transparantie audit uit te voeren van alle uitstaande bilaterale schuld.
 - overheidssteun aan private schuldeisers afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat ze hun vorderingen op ontwikkelingslanden voor 2020 en 2021 kwijtschelden
- **een leidende rol spelen in multilaterale fora door:**
 - te pleiten voor een kwijtschelding van de schuldbetalingen voor 2020 en 2021 van ontwikkelingslanden aan bilaterale, multilaterale en private crediteurs
 - te pleiten voor de invoering van een eerlijk en transparant multilateraal mechanisme voor de herstructurering van overheidsschulden.
 - de Belgische expertise omtrent de wet rond aasgierfondsen te delen en pleiten voor soortgelijke wetgeving in andere landen en de EU.

En mochten we dromen?

Dan wordt er werk gemaakt van de UNCTAD aanbeveling⁹ om een aanzienlijke schuldkwijtschelding te realiseren voor een bedrag van ongeveer 1000 miljard, naar analogie met wat er na de Tweede Wereldoorlog voor de Duitse schuld is gedaan, onder toezicht van een onafhankelijk orgaan.

Meer informatie: lees hier onze [briefing paper over COVID-19 en schuldkwijtschelding](#)

5/ PRIVATE FINANCIERING

Wat is het en waarom?

Innovatieve financieringsmechanismen die de private sector betrekken bij de financiering van ontwikkelingsdoelen, waarbij publieke financiering (ODA) ingezet wordt als hefboom voor private middelen. Om te voldoen aan de uitdaging 'We need trillions, not billions' voor het realiseren van de SDG's stelde de internationale gemeenschap in 2015 dat private financiële middelen een belangrijke aanvulling moeten vormen op schaarse publieke middelen.

Wat zijn de trends op vlak van private financiering internationaal en in België?

Internationaal:

Hoewel voorlopig nog beperkt in het totale ODA-volume, groeide dit type financiering wel op korte termijn en plannen verschillende donoren dit type financiering verder op te schalen¹⁰. Echter, door beperkte evaluaties is er nog maar weinig bewijs over de ontwikkelingsimpact ervan. Ook de geambieerde mobilisatie van 'trillions' private middelen via blending blijft onder de verwachtingen: elke dollar geïnvesteerd door ontwikkelingsbanken zou slechts 0,75 dollar private investering mobiliseren; in lage inkomenslanden valt dit terug tot 37 cent¹¹.

België:

Ook België experimenteerde de laatste jaren met verschillende vormen van 'innovatieve financiering' waarbij ODA ingezet wordt als hefboom voor private middelen.

- **Humanitarian Impact Bonds (HIB):** De eerste HIB werd in 2017 gelanceerd door België en het internationale Rode Kruis (ICRC). Indien de resultaten behaald worden door het ICRC, zal België samen met enkele andere donoren, het door private financiers geprefinancierde bedrag terugbetalen inclusief premie. In dat geval wordt er dus geen 'extra' privaat geld gemobiliseerd.¹²
> Inbreng van België is: 8,7 miljoen ODA in 2021 indien resultaten behaald.
- **SDG frontier fund:** Begin juli 2020 bracht het SDG Frontier Fund 25,3 miljoen euro bijeen van private financiers. Dit is een duidelijk voorbeeld van blending waarbij ODA ingezet wordt als hefboom voor privaat kapitaal. De vraag is in welke mate dit fonds veel 'vers geld' weet te mobiliseren, gezien het aandeel bijdragen van stichtingen en filantropische investeerders.
> Inbreng ODA: 6,32 miljoen euro werd voorzien
- **Business Partnership Facility:** Dit instrument voorziet in subsidies voor ondernemingen voor projecten die bijdragen tot de realisatie van de SDG's. Dit instrument wil bedrijven aanmoedigen om in partnerschap met maatschappelijke organisaties, de academische sector of de publieke sector te investeren in één van de 52 partnerlanden van BIO.¹³
> Inbreng ODA: 12 miljoen euro gespreid over 10 calls gedurende 5 jaar, met een extra call in het najaar van 2020 ter waarde van 2,5 miljoen euro in het kader van het COVID-respons plan.

Wat zijn de verwachtingen voor de nabije toekomst?

De trend om te focussen op het inzetten van ODA om private middelen te financieren zich ook doorzet in de ondersteuning van het economisch herstel na de COVID-19-pandemie. Zo wordt door bepaalde beleidsmakers en experts gepleit voor een versterkte rol van ontwikkelingsbanken en blended financiering in deze context. België volgt deze lijn onder andere met het extra toekennen van middelen voor BIO door bestaande middelen flexibel aan te wenden.

Wat verwachten we van België?

- Een strategische visie op de rol van de private sector (als actor en financier) in ontwikkelingssamenwerking die rekening houdt met de specifieke context en politieke economie van elk partnerland.
- Omdat het aanpakken van armoede en ongelijkheid via economische groei niet volstaat, is een parallelle inzet op goed werkende instellingen, democratie, mensenrechten en veerkrachtige systemen in de sociale sectoren noodzakelijk.
- Waar ontwikkelingsgeld wordt ingezet als hefboom voor private financiering zijn een aantal voorwaarden een sine qua non zoals (1) het absoluut vermijden van gebonden hulp, (2) het kunnen aantonen van de impact op het vlak van duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding en de financiële additionaliteit¹⁴, (3) het respecteren van criteria voor efficiënte ontwikkeling en internationale sociale normen en milieustandaarden, met bindende voorwaarden.

En mochten we dromen?

Dan wordt er een meer realistische en goed doordachte rol toebedeeld aan het aanwenden van ODA als hefboom voor private financiering, om er voor te zorgen dat ODA haar kerndoelstellingen realiseert: armoede en ongelijkheid bestrijden¹⁵.

6/ BINNENLANDSE PUBLIEKE FINANCIERING (DOMESTIC RESOURCE MOBILISATION - DRM)

Wat is het en wat is de meerwaarde?

- Het innen en uitgeven van binnenlandse publieke financiering door het verbeteren van het belastingstelsel in lage- en middeninkomenslanden. Belastingen heffen is vaak de duurzaamste en effectiefste manier voor overheden om inkomsten te genereren en publieke diensten te financieren. Zolang belastinginkomsten uitblijven verhoogt de kans dat overheden hun toevlucht zoeken tot non-concessionele leningen (leningen zonder verzachtende financieringsvoorwaarden) om financiële tekorten te overbruggen, wat nefast is voor de schuldgraad.
- Een studie van USAID, het Amerikaans agentschap voor ontwikkelingssamenwerking, stelt dat een toename van 10% binnenlandse publieke financiering leidt tot een toename van 17% in uitgaven voor publieke gezondheidszorg in lage-inkomenslanden¹⁶.

Wat is de stand van zaken internationaal?

In 2015, tijdens de VN-conferentie in Addis Abeba over financiering voor ontwikkeling, werd het *Addis Tax Initiative*¹⁷ (ATI) gelanceerd, dat inzet op het ondersteunen van ontwikkelingslanden bij de uitbouw van een performant belastingstelsel. Daar engageerden deelnemende donorlanden zich tot een verdubbeling van hun ODA-middelen voor DRM tegen 2020 en engageerden ze zich tot beleidscoherentie inzake fiscaliteit: hun belastingbeleid mag geen nadelige gevolgen hebben voor ontwikkelingslanden¹⁸. De meeste donoren zaten in 2017 echter niet op schema om hun engagementen na te komen:

- **Op vlak van volume:** Oxfam International berekende dat slechts 0,18% van alle ODA ging naar de steun voor DRM in 2016 (m.n. 211 miljoen dollar). De meeste donoren zaten in 2017 ook niet op schema om de beloofde ATI-doelstelling te halen.¹⁹
- **Op vlak van beleidscoherentie inzake fiscaliteit:** Door belastingcompetitie en –ontwijking verliezen lage-inkomenseconomieën gemiddeld 200 miljard dollar aan inkomsten²⁰. Het beleid van de meeste ATI-donoren bevat *harmful tax practices*²¹ en blijft dus een belangrijk obstakel voor beleidscoherentie voor DRM.

Wat is de stand van zaken in België?

België ondertekende in 2015 mee het ATI, voegde het International Revenue Mobilization Trust Fund toe aan haar lijst van multilaterale partners en sloot in 2016 een Framework Arrangement met het IMF o.a. over capaciteitsversterking van belastingssystemen in partnerlanden. **Welke inspanningen leverde België sindsdien?**

- **Op vlak van volume:** In 2017 was België nog ver af van de ATI-doelstelling om haar DRM te verdubbelen tegen 2020. In 2017 bedroeg de effectieve besteding van België 1,5 miljoen dollar. Dat is een daling van 40% ten opzichte van baseline jaar 2014. Terwijl België zich had voorgenomen om in 2017 al een 129% toename te realiseren tussen 2015 en 2017.²²
- **Op vlak van beleidscoherentie inzake fiscaliteit:** Wanneer België standpunten inneemt in internationale onderhandelingen over fiscale maatregelen (zoals de OESO-onderhandelingen over internationale fiscaliteit) of bepaalde maatregelen op nationaal vlak implementeert, moet het nagaan of die maatregelen niet ingaan tegen de belangen van ontwikkelingslanden. Om het potentieel van DRM te maximaliseren is een spilloveranalyse nodig van het Belgische belastingbeleid, om na te gaan welke impact schadelijke belastingpraktijken (zoals de innovatie-aftrek²³) hebben voor ontwikkelingslanden. Daar werd nog geen initiatief toe genomen. België zag de voorbije jaren wel al af van de gebruikelijke belastingvrijstellingen op invoer en lokale aankoop van goederen en diensten waar donorlanden klassiek van genieten in zes partnerlanden²⁴.

Wat zijn de verwachtingen voor de nabije toekomst?

Door de terugval in economische activiteit door COVID-19 zullen belastinginkomsten dalen. Naar verwachting sterker dan tijdens de financiële crisis van 2008²⁵. Overheidsinkomsten van ontwikkelingslanden kunnen 1500 miljard lager uitvallen voor 2020 en nog eens hetzelfde bedrag voor 2021²⁶.

Wat verwachten we van België?

- Breng de potentieel negatieve effecten voor ontwikkelingslanden van het Belgisch belastingbeleid en van Belgische standpunt in internationale onderhandelingen over fiscaliteit in kaart via een spilloveranalyse, schrap *harmful tax practices* die bedrijven mogelijk incentives geven om belastingen te ontwijken en heronderhandel onevenwichtige belastingverdragen.
- Verhoog ODA-middelen voor DRM zo snel mogelijk om het ATI-doel te halen.
- Neem een ambitieuzere rol op in de post-2020 ATI-agenda.

En mochten we dromen?

Dan ondervinden ontwikkelingslanden geen disproportionele nadelige effecten meer van internationale belastingcompetitie en –ontwijking en slagen ontwikkelingslanden erin om hun belastingssystemen progressiever te maken zodat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen in plaats van andersom.

7/ AID FOR TRADE

Wat is het en waarvoor dient het?

'Aid for Trade' (A4T, handelsteun) is ontstaan in 2005 in de context van de onderhandelingen in het kader van de Doha Ontwikkelingsronde in de Wereldhandelsorganisatie (WTO). De bedoeling is zowel de onderhandelingscapaciteit van ontwikkelingslanden te ondersteunen en hun capaciteit om te produceren en handel te drijven, om hen op die manier meer ontvankelijk te maken voor vrijhandelakkoorden.

Wat gebeurt internationaal?

Sinds 2005 is A4T sterk gestegen, ze maakt nu zo'n 30% van de totale ODA uit.

Wat doet België?

- De Belgische A4T volgt die trend niet. In 2016 en 2107 ging dit gemiddeld om 9,6%.²⁷
- Het grootste gedeelte van de Belgische A4T gaat naar de ondersteuning van de productiecapaciteit en naar Afrika.
- Verder is er over de Belgische A4T niet zoveel geweten. De eerste A4T-strategie dateert van 2008. Ondertussen maakt het een klein onderdeel uit van de strategie 'Steun aan de lokale privesector' van 2016.²⁸ Het is niet duidelijk of er ooit een evaluatie van gemaakt is.

Wat verwachten we van België?

Een meer gedetailleerde rapportage over de middelen die België tot nu tot aan A4T heeft besteed en een evaluatie van wat dit heeft opgeleverd.

AID FOR TRADE

BRONNEN

1. Fresnillo, I., "Out of service. How public services and human rights are being threatened by the growing debt", EURODAD, februari 2020, p.19, <https://eurodad.org/files/pdf/1547133-out-of-service-how-public-services-and-human-rights-are-being-threatened-by-the-growing-debt-crisis.pdf> p. 27; zie ook: https://eurodad.org/covid19_debt1
2. Institute of International Finance, "Global Debt Monitor", november 2019, <https://www.iif.com/Research/Capital-Flows-and-Debt/Global-Debt-Monitor>
3. UNCTAD, « The Covid-19 shock to developing countries : towards a « whatever it takes » programme for the two-thirds of the world's population being left behind », maart 2020, https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/gds_tdr2019_covid2_en.pdf
4. UNCTAD, "From the Great Lockdown to the Great Meltdown : Developing Country Debt in the Time of Covid-19", april 2020, p.3, https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/gdsinf2020d3_en.pdf; zie ook Fresnillo, I., "Out of service. How public services and human rights are being threatened by the growing debt", EURODAD, februari 2020, p. 19, <https://eurodad.org/files/pdf/1547133-out-of-service-how-public-services-and-human-rights-are-being-threatened-by-the-growing-debt-crisis.pdf>
5. Paris Club, persbericht, "Debt suspension initiative for the poorest countries – ADDENDUM (*)", 15 april 2020, <http://www.clubdeparis.org/en/communications/press-release/debt-suspension-initiative-for-the-poorest-countries-addendum-15-04>; We wijzen erop dat van de oorspronkelijke 77 begunstigde landen er uiteindelijk 4 werden uitgesloten (Soedan, Syrië, Zimbabwe en Eritrea) vanwege hun achterstallige betalingen aan het IMF of de Wereldbank.
6. Volgens gegevens van de Wereldbank en het IMF die minister Alexander De Croo op 22 april in het Comité voor Buitenlandse Betrekkingen citeerde. Compte-rendu intégral, Commission des relations extérieures, 22 april 2020, p. 7.
7. Eind 2020 moet 415 miljard dollar worden terugbetaald door lage- en middeninkomenslanden. UNCTAD, « The Covid-19 shock to developing countries : towards a « whatever it takes » programme for the two-thirds of the world's population being left behind », maart 2020, p. 8, https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/gds_tdr2019_covid2_en.pdf, Een publicatie van UNCTAD van april 2020 spreekt voor 2020 en 2021 samen over een bedrag aan uitstaande betalingen voor alle ontwikkelingslanden samen van 2700 miljard dollar.
8. Munevar, D., "Emergency financing for Low-Income Economies (LIE) to tackle COVID-19. Cost estimates for the impact of the crisis and emergency financing requirements", EURODAD, 2 april 2020, <https://eurodad.org/files/pdf/1547167-emergency-financing-for-low-income-economies-to-tackle-covid-19-cost-estimates-for-the-impact-of-the-crisis-and-emergency-financing-requirements.pdf>
9. UNCTAD, "From the Great Lockdown to the Great Meltdown : Developing Country Debt in the Time of Covid-19", april 2020, p.11, https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/gdsinf2020d3_en.pdf;
10. Op basis van voorlopige rapporteringsregels binnen de OESO-DAC bedraagt het aandeel private sector instrumenten iets meer dan 2% van de totale ODA. Hoewel dat misschien een beperkt budget lijkt, stelt recent onderzoek dat: 1) door de gaten en ambiguïteiten in de huidige rapporteringsregels het aandeel binnen ODA waarschijnlijk aanzienlijk hoger ligt en 2) veel donoren aangeven dat ze van plan zijn om financiering via deze modaliteit op te schalen. Zie: Meeks, P., Gouett, M., Attridge, S. (2020). Mobilising private development finance: implications for overall aid allocations. EBA Rapport 2020.01. <https://eba.se/wp-content/uploads/2020/01/2020-01-Mobilising-private-development-finance-3.pdf>
11. Attridge, S. & Engen, L. (2019). Blended finance in the poorest countries: the need for a better approach. ODI: Research reports and studies. <https://www.odi.org/publications/11303-blended-finance-poorest-countries-need-better-approach>
12. https://diplomatie.belgium.be/nl/newsroom/nieuws/2017/humanitaire_impact_bond
13. Minister De Croo plaatst dit zelf niet onder de innovatieve financiering instrumenten. Aangezien 'matching funding' ten opzichte van de subsidie verwacht wordt van de business partner in het project kunnen we dit ook als een vorm van mobiliseren van private investeringen beschouwen.
14. Financiële additionaliteit wil zeggen dat ontwikkelingsgeld niet ingezet wordt voor interventies waarvoor marktfinanciering bestaat.
15. zie bijvoorbeeld deze blog van ODI: Blended Finance: What donors can learn from the latest evidence. <https://www.odi.org/blogs/10753-blended-finance-what-donors-can-learn-latest-evidence>
16. USAID, Analysis of the linkage between domestic revenue mobilization and social sector spending, juni 2016, accessed at: https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/pbaae640.pdf
17. <https://www.addistaxinitiative.net/about>
18. www.un.org/esa/ffd/ffd3/commitments/commitment/addis-tax-initiative.html
19. Oxfam (2019), It's not all about the money. Domestic revenue mobilization, reducing inequality and building trust with citizens. <https://www.oxfam.org/en/research/its-not-all-about-money>; zie ook Oxfam (2019), Hitting the target. An agenda for aid in times of extreme inequality. <https://www.oxfam.org/en/research/hitting-target-agenda-aid-times-extreme-inequality>
20. Shaxson, N., "Tackling Tax Havens. The billions attracted by tax havens do harm to sending an receiving nations alike", IMF Finance & Development, September 2019, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2019/09/tackling-global-tax-havens-shaxon.htm>
21. Lawson, M. en Martin, M. (2018), The commitment to reducing inequality index 2018. A global ranking of governments based on what they are doing to tackle the gap between rich and poor. Development Finance International and Oxfam. <https://www.oxfam.org/en/research/commitment-reducing-inequality-index-2018>
22. Addis Tax Initiative (2019), ATI Monitoring Report 2017. International Tax Compact, Juni 2019 <https://www.addistaxinitiative.net/sites/default/files/resources/2017-ATI-Monitoring-Report.pdf>
23. <https://taxfoundation.org/patent-box-regimes-europe-2019>
24. Het gaat over Guinee, Senegal, Benin, Rwanda, Mali en Burkina Faso. http://www.diplomatie.be/oda/Belgisch_ontwikkelingsbeleid_2014-2019_-_Bilan_-_04.05.2019.pdf en https://diplomatie.belgium.be/nl/newsroom/nieuws/2018/belgie_betaalt_voortaan_belastingen_in_partnerlanden_guinee_en_rwanda
25. OECD, "Tax and fiscal policy in response to the coronavirus crisis: strengthening confidence and resilience", may 2020, https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=128_128575-o6rakt0aa&title=Tax-and-Fiscal-Policy-in-Response-to-the-Coronavirus-Crisis
26. Denktank Development Initiatives op basis van IMF-data uitgedrukt in koopkrachtpariteitdollars; zie Devinit, Covid-19 and financing projections for developing countries, juni 2020, <https://devinit.org/resources/covid-19-and-financing-projections-developing-countries/#downloads>
27. <https://www.oecd.org/dac/aft/aid-for-trade-at-a-glance-22234411.htm>
28. https://diplomatie.belgium.be/sites/default/files/downloads/strategienota_private_sector.pdf